

TRITONIAN VUOSIKERTOMUS

2012

SISÄLLYS

	sivu
Tritonian vuosi 2012: Kirjastonjohtajan katsaus	3
Kirjastopalvelut	5
Tietoaineistokokoelmat	5
Palvelut	5
Kirjaston projektit	6
FinELibin projekti verkkoaineistojen saatavuudesta yhteiskirjastossa	6
Campus Allegro Pietarsaari	6
Medibothnian kirjaston suunnittelu	7
Suomenruotsalainen koulukirjakokoelma	7
Koulutus ja opetuksen tuki	7
Opettajien koulutus	7
Opiskelijoiden koulutus	7
Tietohallinto ja viestintä	8
Henkilöstö	8
Talous	9
Kansainvälinen, kansallinen ja alueellinen yhteistoiminta	10
<i>Liite 1: Kirjaston tilastot 2010-2012</i>	12
<i>Liite 2: Tritonian EduLabin tilastot 2010-2012</i>	14
<i>Liite 3: Osallistuminen</i>	16

TRITONIAN JOHTOKUNTA 2012

Jäsenet

Professor Helena Hurme, pj/ordf.
Opetusjohtaja Raijaliisa Laakkonen,
varapj /viceordf.

Professor Peter Björk
Prorektor Birgitta Forsström
Informatiker Susanne Holmlund

Opiskelija Outi Kukkonen
Professori Jorma Larimo
Yliopistonlehtori Olli-Pakka Viinamäki
Studerande Mathilda Sjöholm

Åbo Akademi

Vaasan ammattikorkeakoulu (toimialajohtaja Elina Martin)

Hanken
Yrkeshögskolan Novia
Tritonias personal

Vaasan yliopiston yo-kunta
Vaasan yliopisto
Vaasan yliopisto
Novium

(Varajäsenet)

(överbibliotekarie Pia Södergård)

(planerare Kristina Wallin)
(förvaltningschef Kjell Heir)
(bibliotekarie Sari Seitamaa-
Svenns)

(opiskelija Ville Ojala)
(professori Timo Vekara)
(professori Christoph Parry)
(Anniina Tommola, VAMOK)

Esittelijä/Föredragande:

Kirjastonjohtaja/ Bibliotekschef Vuokko Palonen

Sihteeri/ Sekreterare:

Översättare-informatör/ Kääntäjä-tiedottaja Yvonne Bartley

TRITONIAN JOHTORYHMÄ

Kirjastonjohtaja
Palvelupäällikkö
Koulutus- ja kokoelmapäällikkö
Hallintopäällikkö
Kirjastonhoitaja

Vuokko Palonen
Marita Ahola
Christina Flemming
Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen (-2012/10)
Christian Nelson, henkilökunnan edustaja
(varaedustaja kirjastos sihteeri Vesa Perkiömäki)

Asiantuntijat:

Atk-suunnittelija
Informaatikko

Ove Ritola
Jonna Hahto (tiedotus)

Tritonian vuosi 2012

Kirjastonjohtajan katsaus

Vaasan korkeakouluyhteisössä vuosi 2012 merkitsi taloudellisen tilanteen alkavaa kiristymistä. Sekä Yrkeshögskolan Novia että Vaasan ammattikorkeakoulu joutuivat valtionhallinnon uusien linjausten mukaisesti päättämään henkilöstövähennyksistä ja osittain myös koulutusohjelmien lopettamisesta. Kaksikielisestä Vaasan ammattikorkeakoulusta ruotsinkielinen opetus on päättymässä tai siirtymässä Novialle. Myös Åbo Akademiin säästöjä jouduttiin pohtimaan entistä ankarammin. Vaasan yliopisto ja Vaasan ammattikorkeakoulu olivat jo edellisen vuoden lopulta alkaen tiivistäneet yhteistyötä erityisesti tietohallinnossa. Samassa yhteydessä Tritonian atk-pääsuunnittelija oli siirtynyt yliopiston tietohallintopäälliköksi ja toimi Tritoniassa vain pienellä osalla työajastaan. Korkeakoulujen talouden tilanne näkyi myös Tritonian vuoden 2013 tulosneuvottelussa, jossa sekä budjetin loppusumma että korkeakoulujen keskinäinen kustannusten jako vaativat tavallista perusteellisempaa käsittelyä.

Tritonia sai uuden taustaorganisaation, kun Centria ammattikorkeakoulu teki sopimuksen Yrkeshögskolan Novian ja Åbo Akademin kanssa Tritonia Allegron toiminnasta Pietarsaareissa. Yksikön kustannukset jaetaan opiskelija- ja henkilöstömäärien perusteella. Syksyn aikana Novian kirjastotoiminta kuvataiteen alalla toimi supistetusti, koska Uudenkaarlepyyn yksikkö joutui siirtymään Pietarsaareen elokuun alussa, jolloin Tritonian Allegron tilat eivät vielä olleet valmiina. Kirjaston toiminta Åbo Akademin lastentarhanopettajakoulutuksen yhteydessä jatkui syksyn ajan entisissä tiloissa. Novian osa-aikainen kirjastosihteeri kuuluu syyskuun alusta lähtien Tritonian henkilökuntaan; Åbo Akademin kirjastonhoitajan tehtävä sovittiin kokopäiväiseksi, kun ydinasiakkaita tulivat 2013 alkaen myös Centrian opiskelijat ja opettajat. Kolmen korkeakoulun yhteinen kirjastotoiminta Campus Allegrossa alkoi tammikuussa 2013.

Suomen yliopistokirjastojen neuvoston strategian mukaisesti Tritoniassakin suunniteltiin uusia tutkimusta tukevia palveluita. Yhdessä Vaasan yliopiston tutkimus- ja innovaatiopalveluiden ja viestinnän kanssa alettiin rakentaa tutkimuksen tuen työkalupakkia yliopiston portaaliin. Lähtökohtana oli Oulun yliopiston malli. Vuodeksi 2013 haettiin ja saatiin yliopistolta erillinen hankerahoitus yliopiston tutkimuksen bibliometrisen analyysiin ja Tritonian henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Tavoitteena on sekä luoda malli yliopiston tutkimuksen tilan vuosittaiseen analyysiin että tarjota osaamista tarpeen mukaan Tritonian kaikille emo-organisaatioille. Tritonia oli myös edustettuna Åbo Akademin kirjaston tutkijapalveluiden kehittämistyöryhmässä, joka tuotti yhtenäisen verkkosivuston sisältäen kaikki Åbo Akademin kirjastopalvelut tutkijoille.

Palveluiden kehittämistä alettiin suunnitella laajemmin kaikkien asiakaspalvelussa työskentelevien kesken. Koottiin ideoita ja ryhdyttiin selkeyttämään prosesseja. Työ jatkuu parin seuraavan vuoden ajan.

Opetuksen tuen puolella oli vuonna 2011 pyritty löytämään vaasalainen malli korkeakoulupedagogiikan koulutukselle. Yliopistoissa opettajien pedagoginen pätevyys on tullut yhä tärkeämmäksi, ammattikorkeakouluissa se on ollut pakollista jo pitkään. Koulutus aloitettiin keväällä 2012 Vaasan yliopiston ja Åbo Akademin yhteishankkeena, jossa Åbo Akademi toimi vastaavana koulutusorganisaationa. Koulutukseen osallistui parikymmentä opettajaa. Palaute koulutuksen sisällöstä oli erittäin positiivista.

Tritonian henkilöstö oli edelleen aktiivisesti mukana toimialojensa valtakunnallisessa kehittämistyössä työryhmissä ja järjestöissä. EduLab jatkoi pohjoismaista yhteistyötä. Vaasan alueella uudeksi yhteistyökumppaniksi tuli Pohjanmaan museon Terranova-yksikkö, joka oli aloitteentekijänä ja vetäjänä kaupungin koordinoimassa Merenkurkun maailmanperintöalueen tietokeskuksen suunnittelussa. Hankkeessa ovat mukana myös Metsähallitus ja Vaasan kaupunginkirjasto-maakuntakirjasto. Tavoitteena on rakentaa yhdessä Ruotsin Höga kustenin maailmanperintöalueen kanssa yhteinen tietokeskus, joka vastaisi yhteistyöverkoston avulla yhdestä verkko-osoitteesta erilaisiin aluetta koskeviin kysymyksiin.

Suomen kirjastoille vuosi 2012 oli erityisen merkittävä, kun maailman suurin vuosittainen kirjastokonferenssi kokosi noin neljä tuhatta kirjastoammattilaista elokuiseen Helsinkiin. Tritonian henkilökunnasta neljäsosa pääsi osallistumaan konferenssiin vähintään yhtenä tai kahtena päivänä tai oli mukana esiseminaareissa eri paikkakunnilla. Ennen kongressia Tritoniassa ja Vaasan kaupunginkirjasto-maakuntakirjastossa vieraili vajaan neljänkymmenen hengen ranskankielinen ryhmä opiskelijoita ja kirjastojen henkilöstöä Kanadan Montrealista.

Vuosi 2012 oli omalta osaltani viimeinen kokonainen vuoteni Tritonian kirjastonjohtajana. Olen kiitollinen siitä, että olen yhdessä korkeakoulujemme ja muiden osapuolten kanssa voinut olla rakentamassa yhteistä Tritoniaa ja luomassa Suomeen akateemisen yhteiskirjaston mallia. Olemme Tritoniassa osoittaneet, että elävä kaksikielisyys toimii luontevasti ja että eri toimialat, tieteellinen kirjasto ja opetuksen tuki, voidaan yhdistää hyödyttämään erilaisia koulutus- ja tutkimusorganisaatioita.

Kiitän lämpimästi kaikkia, joiden kanssa olen saanut olla mukana toteuttamassa ainutlaatuisia Tritoniaa. Toivotan intoa, iloa ja menestystä Tritonian uusiin vaiheisiin.

Vaasassa 22.4.2013

Vuokko Palonen

KIRJASTOPALVELUT

Tietoaineistokokoelmat 2012

Kokoelmia kehitettiin kunkin korkeakoulun tarpeesta ja korkeakoulukohtaisten talousarvioiden pohjalta. Yksittäisten e-kirjojen osto sopimusten perusteella aloitettiin. Tiedotettiin enemmän mahdollisuudesta lukea e-aineistoja lukulaitteiden ja tablettien avulla, ja niiden käyttö lisääntyikin.

Lehtihankkeita aloitettiin ja niiden aikataulua nopeutettiin, kun Åbo Akademin kirjasto asetti merkittävän säästövaatimuksen (35 %) vuodelle 2013. Koska lehtitilausten irtisanominen on pitkä prosessi, työ aloitettiin yhdessä Åbo Akademin Vaasan yksiköiden ainevastaavien kanssa jo keväällä 2012. Painettujen ja elektronisten lehtien priorisointi ja valinta oli tehty yhteistuumin oppiaineiden kanssa syksyllä 2012, jolloin suuri määrä priorisoimattomia lehtitilauksia lakkautettiin säästövaatimuksen mukaisesti.

Uusi tekniikan alan verkosto perustettiin, tavoitteena on kehittää kokoelmia yhteisesti. Sähkö- ja energiatekniikan verkosto jatkoi toimintaansa ja sen rinnalle perustettiin tietotekniikan ja tietoliikennetekniikan verkosto. Talouden alan verkoston suunnittelua aloitettiin evaluoimalla kokoelmia. Poistoja aloitettiin ajatellen Yliopistonrannalle tulevia suuria kokoelmamuuttoa. Henry Lönnforsin suuri kirjalahjoitus evaluoitiin, luetteloiitiin ja indeksoitiin kokonaisuudessaan. Tritonian kokoelmiin lisättiin merkittävä määrä taidekirjoja.

Kansalliskirjasto ja Åbo Akademi selvittivät mahdollisuutta saada digitaalisia vapaakappaleita Tritoniaan liittyen Åbo Akademin vapaakappaleoikeuteen, mutta ilman tulosta Tritonian osalta.

Tutkimuksen arvioinnin julkaisufoorumia (JuFo) ja sen julkaisujen ja julkaisukanavien arviointia käytettiin apuna kokoelmien kehittämisessä, varsinkin lehtien ja sarjojen kehittämisessä.

Osana kokoelmien relevanttien tavoitteiden ja mittarien muotoilemista tehtiin ensimmäinen tilattujen kirjojen käsittelyajan tehokkuusmittaus Yliopistonrannan laatutyönä. Hanke jatkuu vuonna 2013.

Palvelut

Tietopalvelu jatkui entiseen tapaan; Yliopistonrannassa on tietopalvelutiski ja verkossa on "Varaa tiedonhaun ohjausaika"- ja "Kysy kirjastolta" -palvelut. Puhelinneuvonta väheni, kun taas verkkopalvelu lisääntyi. Raastuvankadun, Sarjakadun ja Pietarsaaren yksiköillä annettiin tietopalvelua myös lainaustiskillä.

Keväällä alettiin projektiluontoisesti kehittää Tritonian palvelukonseptia asiakaslähtöisemmäksi. Projektin on tarkoitus kestää vuoden 2014 loppuun ja sen aikana kerätään näyttöä asiakkaiden tarpeista ja käyttäytymisestä kirjastossa, kartoitetaan palvelutiskien kuormitusta eri aikoina ja arvioidaan sisäiset prosessit. Henkilöstö osallistui kokouksiin, joiden tarkoituksena oli avata keskustelua, ideoida sekä jakaa kokemuksia. Henkilökunnalle laadittiin e-kysely, jossa kysyttiin omia vahvuuksia ja kehittämiskohteita sekä pyydettiin henkilökuntaa tarkastelemaan ja arvioimaan Tritonian palveluita ja käytettävyyttä asiakasnäkökulmasta. Tietämystä lisättiin kutsumalla Vaasan kaupunginkirjasto-maakuntakirjaston

apulaiskirjastotoimenjohtaja kertomaan vastaavasta hankkeesta sekä osallistumalla palvelumuotoilukoulutukseen.

Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisen Process Innovation Management- kurssin opiskelijat suunnittelivat opettajansa Satu Lautamäen ohjauksessa Tritoniale uusia innovatiivisia palveluita.

Palautettujen kirjojen käsittelyä selkeytettiin ja organisoitiin uudelleen. Tämä nähtiin selvästi palvelun parantumisena, kun kirjat olivat entistä paremmin omilla paikoillaan. Myös kokoelmatietokannassa tehtiin uudistuksia, jotka helpottivat kirjojen löytymistä.

KIRJASTON PROJEKTIT

FinELibin projekti verkkoaineistojen saatavuudesta yhteiskirjastossa

Verkkoaineistojen saatavuuden parantamiseksi Tritonissa käynnistyi vuonna 2011 Kansallisen elektronisen kirjaston, FinELibin, rakenteellisen kehittämisen pilottiprojekti, jossa etsittiin ratkaisuja elektronisten aineistojen käyttöön yhteiskirjastoissa. Nykyiset FinELibin lisenssisopimukset sallivat e-aineistojen paikalliskäytön aineiston lisensioineen organisaation kirjastossa. Paikalliskäyttö on kuitenkin ongelmallista, mikäli yhteiskirjastossa on käytössä vain yhden emo-organisaation verkko. Projektin tavoitteena oli saada kaikkien Tritonian emokorkeakoulujen FinELibin kautta lisensioidut elektroniset aineistot toimimaan paikalliskäytössä Yliopistonrannan tiloissa.

Tritoniassa lähtökohta oli se, että lisäkustannuksia ei saisi syntyä. FinELib sai neuvotelluksi tilapäisiä lisenssisopimuksia rajoitetulle määrälle tietokantoja. Nämä olivat siten "walk-in-asiakkaiden" käytettävissä Yliopistonrannan yksikössä, joka kuuluu Vaasan yliopiston verkkoon. Erilaisia tietoteknisiä ratkaisuja pohdittiin. Tietokantojen käyttöönsaattaminen Nelliportaalin kautta ei ollut mahdollista, ja käyttö kirjaston tietopalvelun kautta oli erittäin rajallista. Hanke lopetettiin vuodenvaihteessa 2012/2013 ja se osoitti, etteivät yhteiskirjastot pysty tarjoamaan asiakkailleen sopimuksenmukaista joustavaa saatavuutta kaikkiin emo-organisaatioiden hankkimiin lisensioituihin verkko-aineistoihin. Ainoa ratkaisu on edelleen kunkin korkeakoulun verkkoon kytkettyjen tietokoneiden asennus yhteiseen kirjastoon. Tämä malli otetaan vuonna 2013 käyttöön Tritoniassa. FinELib julkaisee vuonna 2013 hankeraportin.

Campus Allegro Pietarsaari

Åbo Akademin Pietarsaaren varhaiskasvatuksen yksikön kirjaston toimintaa leimasi normaalin työn ohella muutto uuteen kirjastoon Campus Allegroon, joka valmistui elokuussa 2012. Lainauksen siirtäminen Åbo Akademin kirjaston Alma-tietokannasta Tritonian Tria-tietokantaan tapahtui syyskuussa 2012. Muutto varhaiskasvatuksen yksikön vanhoista tiloista Campus Allegroon tapahtui joulukuun puolessavälissä. Novian Uudenkaarlepyyn yksikön kirjasto siirrettiin tilapäisiin tiloihin, jotka sijaitsivat Novian kirjastossa Pietarsaarella. Myös tässä kirjastossa valmisteltiin muuttoa Allegroon vuoden 2013 alussa. Vasta syksyllä 2012 selvisi, että Centria (ent. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu) osallistuisi kirjastoyhteistyöhön, jolloin kalusteiden suunnittelu ja hankinta alkoivat.

Medibothnian kirjaston suunnittelu

Medibothnia-projektissa Vaasan ammattikorkeakoulun ja Novian sosiaali- ja terveysalan tieto keskittyy yhteiseen taloon. Medibothnian on arveltu toteutuvan vuonna 2016. Sinne siirtyvien kokoelmien suunnittelu on aloitettu Raastuvankadun ja Sarjakadun toimipisteissä, jotka lakkaavat projektin toteutuessa. Työ jatkuu seuraavina vuosina. Tritonian henkilökuntaa osallistui Vaasan ammattikorkeakoulun ja Novian sosiaali- ja terveysalan henkilökunnalle järjestettyihin koulutuspäiviin.

Suomenruotsalainen koulukirjakokoelma

Hanke käsittää suomenruotsalaisten koulukirjojen luokittelua aivan peruskoulun synnystä alkaen. Ulkopuolista rahoitusta saatiin, ja luokittelua aloitettiin.

KOULUTUS JA OPETUKSEN TUKI

Opettajien koulutus

Learning in Networks -koulutukset jatkuivat osa-alueilla 1-3. Sisältöjä ja työvälineitä kehitettiin edelleen. Opettajille tarkoitettu henkilökohtainen neuvonta verkkopedagogiikan ja tieto- ja viestintätekniikan aloilla oli yhä suosittua. Mediatuotannossa videoluentojen ja erityisesti video-oppaiden kysyntä ja toteutus kasvavat. Tämä tukee ajasta ja paikasta riippumatonta opiskelua.

EduLab koordinoi Åbo Akademin Vaasan yliopistolle tuottamaa yliopistopedagogista koulutusta. Siihen osallistui opettajia myös Hankenilta ja Helsingin yliopiston oikeustieteellisestä koulutuksesta. Professori Kari Uusikylän vetämä koulutus sai erittäin hyvät arvioinnit osallistujilta. Vaasalaisen mallin suunnittelu jatkuu.

EduLab-neuvottelukunta kokoontui neljä kertaa. Kokouksissa keskusteltiin EduLabin koulutuksista, opetuksen tuesta ja tietotekniikan kysymyksistä.

Opiskelijoiden koulutus

Viiden korkeakoulun opiskelijoille annettiin informaatiolukutaidon koulutusta valtakunnallisten periaatteiden mukaisesti ja kunkin korkeakoulun kanssa sovitulla tavalla voimassaolevien opintosuunnitelmien mukaisesti suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Valtakunnallisten Voyager-, Moodle- ja Melinda-käyttöliittymien päivitysten seurauksena kaikki informaatiolukutaidon oppimateriaalit ja verkkokurssit päivitettiin syyslukukauden aikana vastaamaan uutta toimintaympäristöä. Uusien Nelli-oppaiden käsikirjoitus saatiin valmiiksi joulukuun loppuun mennessä.

Informaatiolukutaitokoulutuksen osallistujamäärä kasvoi jonkin verran edellisvuodesta, sillä kirjasto on järjestänyt aiempaa enemmän opintopisteyttämätöntä lyhytkoulutusta. Avoimessa yliopistossa sen sijaan järjestettiin vähemmän kursseja kuin vuonna 2011, mikä on osaltaan vaikuttanut siihen, että verkkokursseja suoritettiin hieman vähemmän kuin edellisvuonna.

TIETOHALLINTO JA VIESTINTÄ

Tritonian tietohallinnossa atk-suunnittelijoille tuli henkilöstömuutosten takia entistä enemmän itsenäistä vastuuta.

Atk-suunnittelija osallistui aktiivisesti Kansallisen elektronisen kirjaston, FinELibin, projektiin, jossa selvitettiin yhteiskirjaston kaikkien osapuolten verkkoaineistojen saatavuutta Yliopistonrannan toimipisteeseen. Uutta ratkaisua ei löytynyt, mistä syystä alettiin valmistella neljän korkeakoulun verkkojen saantia Tritoniaan.

Ohjelmistojen päivitykset työllistivät kaikkia atk-suunnittelijoita, kun sekä opetuksessa tarvittavassa Moodlessa että Voyager-kirjastojärjestelmässä siirryttiin uusiin versioihin. Kirjastojärjestelmän versiovaihdos vaati arvioitua huomattavasti enemmän työtä. Moodlessa ongelmana oli, että kaikki viisi korkeakoulua käyttivät eri versioita.

Tiedotusta korkeakouluille ja sidosryhmille hoidettiin edelleen ensisijaisesti verkkosivujen, Facebookin ja Twitterin avulla sekä korkeakoulujen omien kanavien kautta. Vuoden aikana päivitettiin Tritonian henkilökunnalle suunnattu viestintäopas, johon on kerätty Tritonian sisäistä ja ulkoista viestintää koskevat käytännöt, suositukset ja ohjeistukset.

HENKILÖSTÖ

Vuoden 2012 henkilöstömuutoksista merkittävimpiä olivat Tritonian hallintopäällikön siirtyminen toisen yliopiston palvelukseen ja pitkäaikaisen, monia eri tehtäviä hoitaneen kirjastosihteerin jääminen eläkkeelle vuoden lopussa. Hallintopäällikön tehtävä jätettiin säästösyistä toistaiseksi täyttämättä. Kun tehtävät siirtyivät suurelta osin hallintosihteerille, tämä toimi esitettiin muutettavaksi suunnittelijaksi.

Henkilöstö väheni myös Tritonian atk-tiimissä. Tritonian atk-pääsuunnittelija oli siirtynyt vuoden 2011 lopulla Vaasan yliopiston tietohallintopäälliköksi. Hän työskenteli vuonna 2012 vajaan viidesosan työajastaan Tritoniassa. Tämä edellytti tehtävien ja vastuiden uudelleen jakamista Tritoniassa.

Tritonian johtokunta hyväksyi henkilöstösuunnitelman vuosille 2013-2016. Huomiota kiinnitettiin erityisesti henkilöstön palkkauksen erilaisuuteen sen mukaan, kuuluuko työntekijä ammattikorkeakouluun vai yliopistoon. Näissä palkkausjärjestelmät ovat erilaisia. Vallinneessa taloustilanteessa muutoksia ei kuitenkaan voitu tehdä, mutta tavoitteena on palkkauksen suurempi tasa-arvoisuus vuosien 2013-2015 aikana.

Tehtyjen henkilötyövuosien määrä oli 48,9, mikä oli 1,5 työvuotta vähemmän kuin edellisellä vuonna. Henkilökunnan keski-ikä oli 44,3 vuonna 2012. Korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 63 prosenttia henkilöstöstä ja toisen asteen tutkinnon suorittaneita 29 prosenttia.

Henkilöstön virkistysmatka tehtiin kesäkuussa Uumajaan. Vaasan Nice run -juoksutapahtumassa Tritonialla oli jälleen kaksi joukkuetta.

TALOUS

Ammattikorkeakoulujen kanssa sovittu kolmivuotinen siirtymäkausi Tritonian maksuosuuksissa päättyi vuonna 2012. Taulukosta on nähtävissä, että menot olivat suurimmat ensimmäisenä vuonna. Tuolloin oli kuitenkin käytettävissä yhteistä erillisrahoitusta muita vuosia enemmän. Tritonian kirjastoaineistokulut ovat korkeakoulukirjastojen yleistä tasoa pienemmät, koska kustannuksiin ei sisälly Hankenin, Novian eikä Åbo Akademin verkkoaineistojen lisenssejä, ei myöskään Åbo Akademin painettuja lehtiä. Muissa kuluissa näkyy vuonna 2012 mm. kalusteiden ja laitteiden uusimisen välttämättömyys 11 toimintavuoden jälkeen.

Toimintakulut (1000 €)	2010	2011	2012
Henkilöstökulut (palkat)	1 999,4	2 076,3	2 138,8
Tilakulut	1 412,0	1 194,3	1 245,7
Kirjastoaineistokulut	693,8	681,9	660,0
Tietotekniikka ja tietoliikenne	91,6	85,4	108,4
Muut kulut	178,0	141,6	165,5
Yhteensä	4 374,8	4 179,5	4 318,4

Rahoitus (1000 €)	2010	2011	2012
Omat korkeakoulut	4 194,2	4 052,6	4 180,6
Muu julkinen rahoitus	71,5	0,0	0,0
Yksityinen rahoitus	9,6	23,8	28,0
Maksullisen palvelun tulot	88,9	103,2	109,8
Yhteisprojektien rahoitus	10,6	0,0	0,0
Yhteensä	4 374,8	4 179,6	4 318,4

Korkeakoulujen hallinto- ja talousjohtajien ja Tritonian johdon kesken valmisteltiin uutta kustannusten jakomallia. Siirtymäkaudella ammattikorkeakoulujen osuus oli laskettu vain Palosaaren yksiköiden opiskelija- ja henkilöstömäärien mukaan. Koska ammattikorkeakoulujen taloudellinen tilanne oli merkittävästi heikkenemässä, opiskelijoiden ja henkilökunnan kokonaismääriä ei voitu ottaa yksinomaiseksi lähtökohdaksi. Niiden rinnalla tarkasteltiin tutkintojen määriä ja pyrittiin arvioimaan eri tutkintojen vaikutusta kirjaston käyttöön. Tuloksena erilaisista laskelmista päädyttiin melko samankaltaisiin prosenttiosuuksiin kuin aikaisemminkin. Tulosneuvottelua valmisteltaessa kävi kuitenkin ilmi, että vaikka prosenttiosuukset näyttivät pieniltä, niiden vaikutus oli joillekin osapuolille kohtuuttoman suuri. Jaosta päästiin sopimukseen joulukuun puolivälissä.

Syksyllä sovittiin myös Pietarsaaren toiminnan kustannusten jaosta. Vuoden 2012 loppuun saakka Tritonian yhteiseen budjettiin oli sisältynyt Pietarsaaren kuluista vain osa-aikaisen kirjastonhoitajan palkka ja syyskuusta 2012 alkaen Novian osa-aikaisen kirjastosihteerin palkka. Vuodesta 2013 alkaen Pietarsaaren yksiköllä on erillinen budjetti, jossa osapuolina olivat Centria eli entinen Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu, Novia ja Åbo Akademi. Näiden korkeakoulujen rehtorit allekirjoittivat syksyllä sopimuksen yhteistoiminnasta Tritonia Allegrossa. Kustannusten jaon perusteeksi näiden korkeakoulujen

kesken sovittiin opiskelijoiden ja henkilökunnan määrät. Kaikki kolme korkeakoulua osallistuivat myös uuden kirjaston kalustamiseen.

Tritonian Vaasan toiminnan infrastruktuurista vastaa Vaasan yliopisto, Raastuvankadun ja Sarjakadun kiinteistöjen osalta kuitenkin kyseiset ammattikorkeakoulut. Tritonia Allegron vastuuyksikkönä toimii Åbo Akademi.

KANSAINVÄLINEN, KANSALLINEN JA ALUEELLINEN YHTEISTOIMINTA

Tritonian henkilökunta osallistui entiseen tapaan aktiivisesti toimialojensa yhteistoimintaan. Maailman kirjastojärjestöjen ja -instituutioiden liiton IFLAn kongressi Helsingissä tarjosi Tritonian henkilökunnasta monille ensimmäisen kerran mahdollisuuden osallistua oman alan kansainväliseen kongressiin. Yhteiskirjastoilla, Tritonialla, Lapin korkeakoulukirjastolla, Lappeenrannan tiedekirjastolla ja Lahden Fellmannialla, oli yhteiskirjastoja esittelevä roll-up Suomen yliopistokirjastojen roll-up-sarjassa IFLAn Library Boulevardilla. Tritoniassa tuotettiin yhteiskirjastojen esite. Yhteiskirjastojen johtajien kesken laadittiin yhteinen artikkeli kansainväliseen Advances in Librarianship -vuosijulkaisuun; se hyväksyttiin julkaistavaksi 2013.

Tritonian kirjastonjohtaja ja hallintopäällikkö osallistuivat Euroopan tieteellisten kirjastojen järjestön LIBERin kongressiin Tartossa. Kaksi atk-suunnittelijaa oli mukana ELAGin, European Library Automation Groupin, kongressissa Mallorcalla. Erasmus-vaihtoa toteutettiin molempiin suuntiin Vaasan ammattikorkeakoulun järjestämänä.

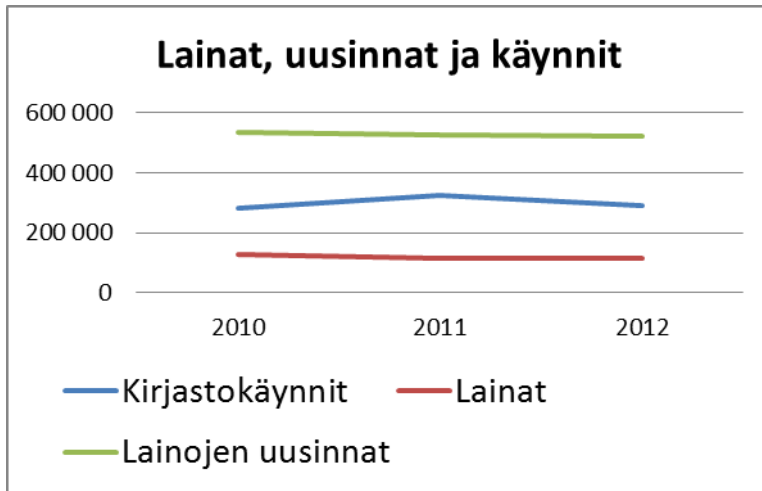
Tritonian EduLab valmisteli yhdessä Uumajan yliopiston ja Sveriges Lantbruksuniversitetin Uumajan yksikön kanssa hankeanomuksen Botnica-Atlantica-ohjelmaan. Hankkeelle on myönnetty rahoitus ajalle 25.3.2013-30.4.2014. Hankkeen tavoitteena on rajan ylittävän yhteistyön avulla tutkia ja kartoittaa minkälaista pedagogista digitaalista kompetenssia (PDK) tarvitaan, jotta voidaan taata koulutuksen korkea laatu internetin kautta korkeakoulutuksen ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Hankkeessa on tarkoitus kuvata PDK:n sisältö: testata ja konkretisoida olemassaolevat PDK:n järjestelmät, jotta tuloksena olisi hankkeen osapuolten pedagogiset toimenpiteet, nostaa PDK:n tasoa opettavalla henkilöstöllä, arvioida ja dokumentoida PDK:ta, kehittää yhteisiä kurssiusuuksia ja kehittää PDK:n digitaalisen dokumentoinnin malleja. Hanke tukee Tritonian EduLabin Vaasan korkeakoulujen henkilökunnalle tarjottavaa toimintaa.

Valtakunnallisessa toiminnassa Tritonian henkilökuntaa oli mukana pohtimassa kirjastojen kansallista käyttäjäkyselyä, uutta kirjastojärjestelmää, kansallisen digitaalisen kirjaston KDK/ Finnan käyttöönottoa, kirjallisuuden sisällönkuvailua, opiskelijoiden informaatiolukutaitoa, muistiorganisaatioiden standardeja sekä opetuksen kehittämistä. Tritonian työntekijät toimivat aktiivisesti, usein puheenjohtajina tai hallituksen jäseninä, kirjastoalan järjestöissä ja korkeakoulukirjastojen tehtäväkohtaisissa ryhmissä.

Alueellisella tasolla Tritonia osallistui edelleen aktiivisesti Vaasan kaupunginkirjasto-maakuntakirjaston koordinoimaan Vaasa Littfest Vasas -kirjallisuustapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen. Merenkurkun maailmanperintöalueen tietokeskushanke on kiinnostava avaus monenlaisen tiedon välittämiseen yhteistyöverkostojen avulla. Tritonia toivoo kovasti, että hanketta päästään toteuttamaan 2013. Hankkeen yhteydessä Terranovan ja kaupunginkirjaston edustajia osallistui Tritonian johtokunnan ja johtoryhmän

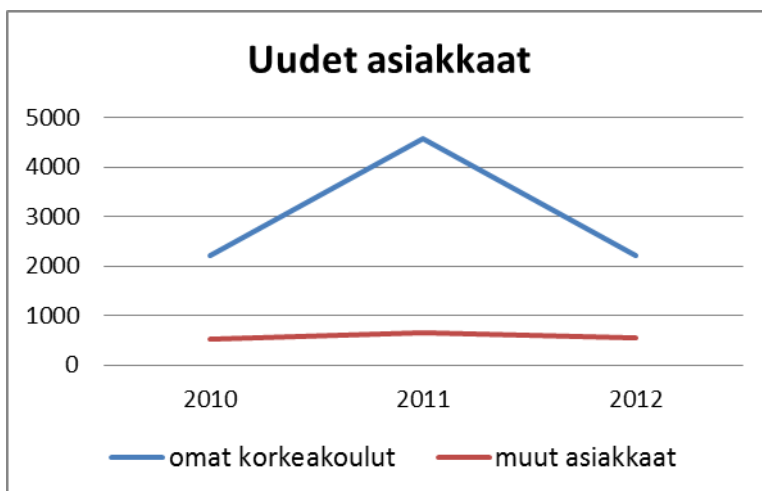
retkeen Lapin korkeakoulukirjastoon, jossa toimii Barentsin alueen vastaava keskus. Retkellä tutustuttiin myös Limingan luontokeskukseen, Arktiseen keskukseen Rovaniemellä sekä Lapin korkeakoulukirjaston yksiköihin Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa, Lapin yliopistossa ja Rovaniemen ammattikorkeakoulussa.

LIITE 1: KIRJASTON TILASTOT 2010-2012

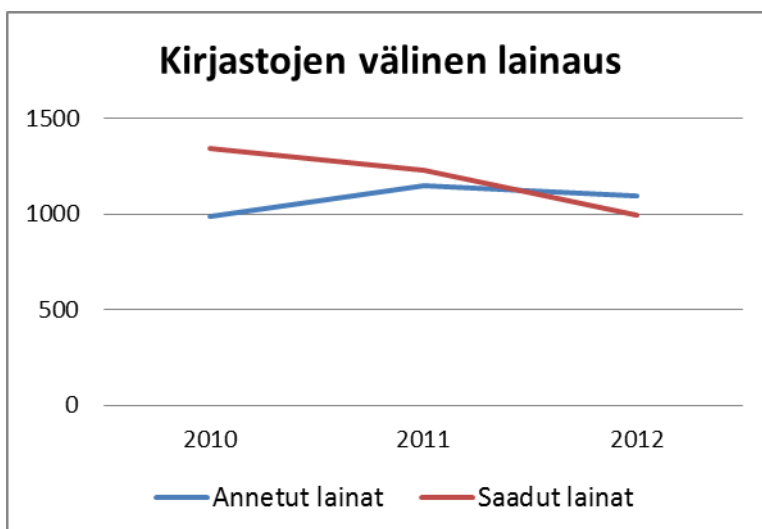
Lainaus

	2010	2011	2012
Lainat	129 594	117 280	115 863
Uusinnat	532 109	523 868	520 327

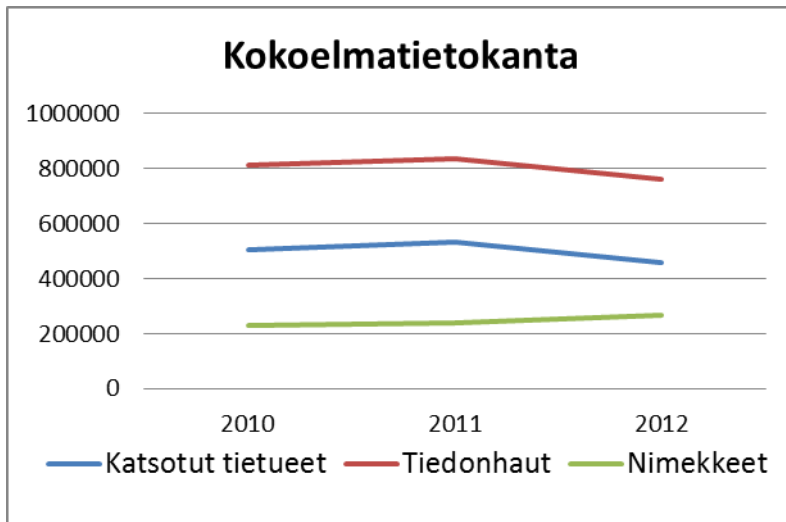
Uudet asiakkaat:

	2010	2011	2012
omat korkeakoulut	2 199	4 562	2 215
muut asiakkaat	523	653	540

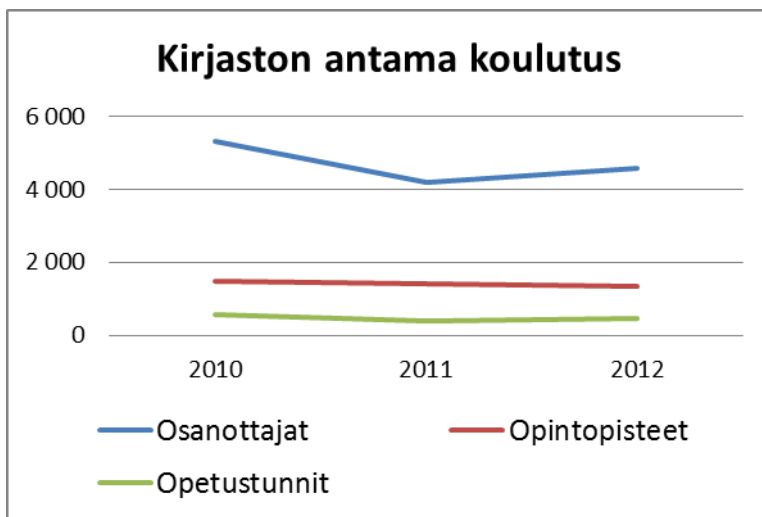
Kirjastojen välinen lainaus

	2010	2011	2012
Annetut lainat	988	1 150	1 096
Saadut lainat	1 346	1 229	994

Kokoelmatietokanta

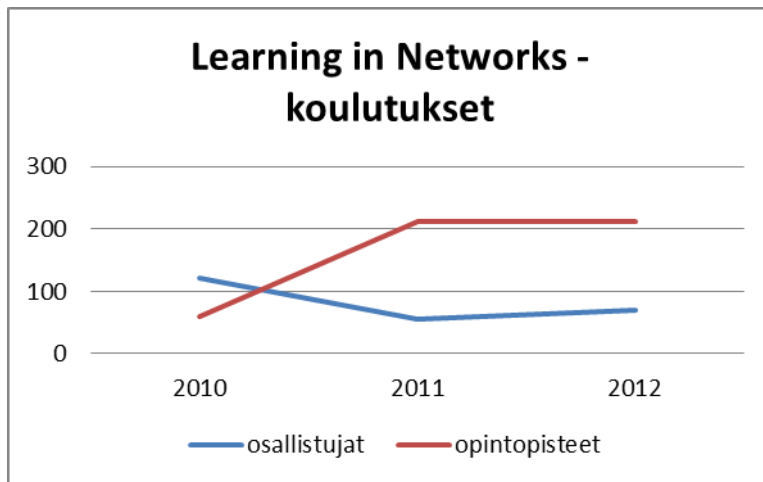
	2010	2011	2012
Katsotut tietueet	505363	530318	457617
Tiedonhaut	810459	836344	760530
Nimekkeet	230645	236881	265022

Kirjaston antama koulutus

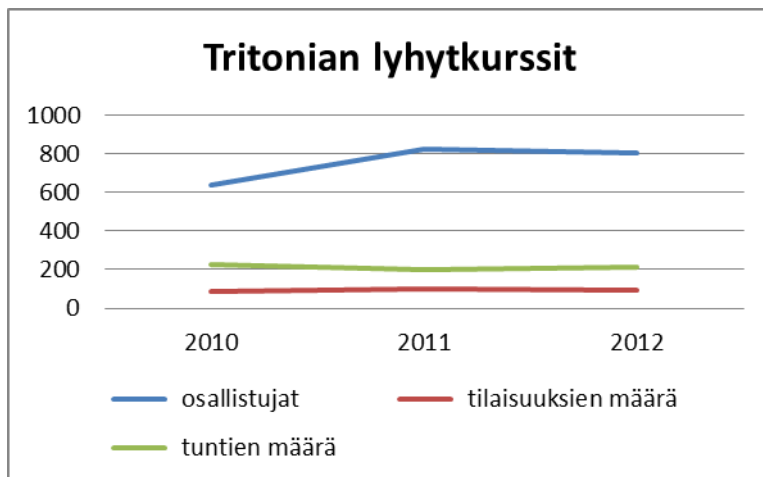
	2010	2011	2012
Osanottajat	5 309	4 174	4587
Opintopisteet	1 476	1 418	1322
Opetustunnit	566	402	470

LIITE 2: TRITONIAN EDULABIN TILASTOT 2010-2012

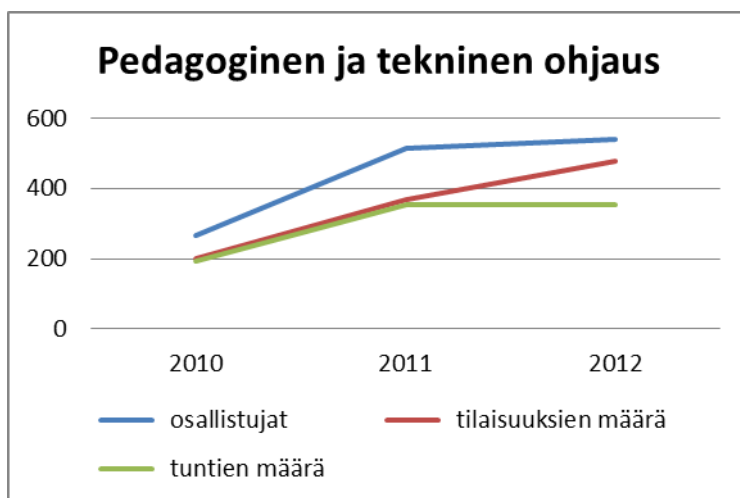
LIN-koulutukset

	2010	2011	2012
osallistujat	121	55	70
opintopisteet	60	211	211

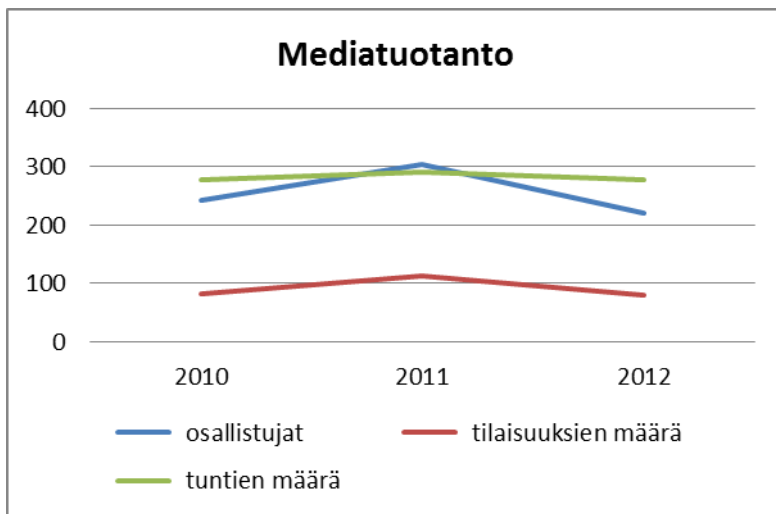
Lyhytkurssit

	2010	2011	2012
osallistujat	636	824	805
tilaisuuksien määrä	90	99	95
tuntien määrä	227	202	213

Ohjaus

	2010	2011	2012
osallistujat	267	513	539
tilaisuuksien määrä	199	368	477
tuntien määrä	193	353	353

Mediatuotanto & ohjaus

	2010	2011	2012
osallistujat	243	304	221
tilaisuuksien määrä	82	112	80
tuntien määrä	278	290	277

LIITE 3: Osallistuminen

Kansainvälinen yhteistyö

Botnia-Atlantica: Nordic Knowledge on the Web: Maria Byholm, Peter Ahlroos

EBLIDA, Steering committee: Susanne Holmlund, Suomen varaedustaja (Finlandssvenska biblioteksforeningen)

- EBLIDA Annual Meeting 10.5.2012, Kööpenhamina: Susanne Holmlund
- EBLIDA-NAPLE Conference "Democracy in a new media environment" Köpenhamn 11.5.2012: Susanne Holmlund

ELAG-konferenssi (European Library Automation Group): Ove Ritola, Magnus Sundelin

Euroopan komission Europe Direct -tiedotusverkosto: Katri Rintamäki / Anne Aro

- EDC Finland: matka Brysseliin 18.-20.1.: Katri Rintamäki

IFLA: World Library and Information Congress 11.-17.8.2012:

- Christina Flemming, Christian Nelson, Vuokko Palonen; Risto Autti, Katariina Hyyryläinen, Isabel Johansson, Leena Kuosmanen, Essi Ravimo, Virva Tuomisto
- seminaarit:
  - Satellite Meeting in Tampere, Finland: The Road to Information Literacy: Librarians as Facilitators of Learning 8 – 10 August 2012: Raija Löytölä
  - IFLA Satellite Meeting, Turku Finland 2012, Library's Efficiency, Impact and Outcomes: Statistical Evaluation and Other Methods as Tools for Management and Decision-making: Marita Ahola
  - IFLA Satellite Post-Conference, Tallin, Estonia 17.-18.8.2012: Beyond libraries – subject metadata in the digital environment and semantic web: Raija Löytölä

LIBER Annual General Conference, Tartto: Vuokko Palonen, Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen

Stockholms universitet (Pedagogiska Institutionen, tidigare Lärum): Maria Byholm

Erasmus-vaihto

- **lähteneet:** Bifröst University Island: Marita Ahola
- **saapuneet:** 29.5.-1.6.2012 Katarzyna Bilińska, Biblioteka Główna, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie

Muut kansainväliset vierailut

- Sveitsin suurlähettiläs Maurice Darier puolisoineen 30.3.
- Mälardalens högskolan henkilökuntaa 23.-24.4. molemminpuolinen esiintyminen
- VAMK:n kansainvälisen viikon yhteydessä kirjastoon tutustuivat Belgian Kathosta Evy Vansielegem ja Marleen Vanneste 28.4.
- Université de Montréal, The School of Library and Information Science, ja Montréalin kirjastojen henkilöstöä, lähes 40 henkilöä, 8.8.
- Stockholms universitet, Mediaverkstadin henkilökuntaa 15.-16.8.

Kansallinen yhteistyö

AMKIT-konsortio

- Marita Ahola, Vaasan ammattikorkeakoulun edustaja (varaedustaja Vuokko Palonen)

Finlands svenska biblioteksforening rf:

- Hallitus: Christian Nelson, pj, Isabel Johansson, varajäsen
- kansallinen suunnitteluryhmä IFLA: World Library and Information Congress, National Committee 2012: Christian Nelson
- Internationella utskottet: Isabel Johansson

Kansalliskirjaston koordinoimat ryhmät:

- FinELib (Kansallinen elektroninen kirjasto)
  - FinELib, humanististen tieteiden asiantuntijaryhmä: Raija Löytölä
  - yhteiskirjastojen projekti Tritoniassa: Christina Flemming, Hanna Erkinheimo, Susanne Holmlund, Ari Hovila Christian Nelson, Ove Ritola
- 2012 Kirjastojen kansallisen käyttäjäkyselytyöryhmä: Marita Ahola
- Linnea2-ohjausryhmä: Vuokko Palonen, pj (-4/2012)
- Linnea2- hankintatyöryhmä: Isabel Johansson
- Linnea2: Voyager-yhteyshenkilöt: Virva Tuomisto, Ove Ritola
- Tieteellisten kirjastojen yhteistilasto: Marita Ahola, Virva Tuomisto, yhteyshenkilö
- UKJ: uuden kirjastojärjestelmän suunnittelu
  - valmisteluryhmä: Marita Ahola, yhteiskirjastojen edustaja
  - strategiatyöryhmä: Vuokko Palonen, Suomen yliopistokirjastojen neuvoston ja Linnea2-konsortion edustaja
  - hankintatyöryhmä: Isabel Johansson

Peda-forum:

- yhteyshenkilöt: Maria Byholm; Anu Ylitalo

Suomen standardisoimisliitto SFS, Tietohuoltokomitea:

- Vuokko Palonen, Suomen yliopistokirjastojen neuvoston edustaja
- ISO 690 standardin suomennostyöryhmä: Raija Löytölä

Suomen tieteellinen kirjastoseura ry:

- Hallitus: Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen
- Kaukopalvelutyöryhmä: Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, hallituksen edustaja
- Opintopalveluiden työryhmä: Katri Rintamäki
- Informaatiolukutaitotyöryhmä: Raija Löytölä

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto:

- Vuokko Palonen, jäsen
- Varajohtajien foorum: Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, pj
- Informaatiolukutaitoverkoston yhteyshenkilö: Raija Löytölä
- Kansallinen digitaalinen kirjasto -työryhmä: Jonna Hahto
- Sisällönkuvailun asiantuntijaverkosto: Raija Löytölä, pj
- Tutkimuksen tuen yhteistyöverkosto: Heidi Troberg

Varastokirjasto

- yhteyshenkilö: Sari Seitamaa-Svenns

Alueellinen ja paikallinen yhteistyö

Merenkurkun maailmanperintökohteen tietokeskuksen suunnitteluryhmä:

- Vuokko Palonen, Christina Flemming; Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen ja Katri Rintamäki

Sukkula - alueellinen verkkokirjasto:

- Vuokko Palonen, johtoryhmän jäsen, kokoonkutsuja, Marita Ahola

Vaasa LittFest Vasa:

- johtoryhmä: Christina Flemming (varalla Vuokko Palonen)
- sisältötyöryhmä: Raija Löytölä

Vasa sommaruniversitet rf – Vaasan kesäyliopisto ry:

- Christina Flemming, Åbo Akademin edustaja hallituksessa.

Yliopistojen työryhmät ja luottamustehtävät

Hanken

- Förvaltningsmöte (Möte varannan vecka för Hankens stödfunktioner i Vasa): Susanne Holmlund, Pia-Maria Niemitalo (Hanna Kuoppala)
- Måbragruppen (Vasakampus): Susanne Holmlund

Vaasan ammattikorkeakoulu

- kehittämistyöryhmä: Marita Ahola, Akavan edustaja
- hallinnon päälliköiden ryhmä: Marita Ahola

Vaasan yliopisto

- Kansainvälisten asioiden työryhmä: Ann Carina Tihinen, varajäsen Jonna Hahto
- Koulutusneuvosto: Peter Ahlroos, varajäsen Raija Löytölä
- Opetuksen kehittämisen verkosto: Anu Ylitalo
- Työsuojelutoimikunta: Tarja Yli-Karhu
- Hyvinvointityöryhmä: Tarja Yli-Karhu

- **Fazer-Amican** asiakastoimikunta Vaasan yliopistossa: Tarja Yli-Karhu

Yrkeshögskolan Novia:

- Enhetsmöte: Christian Nelson (Wolffintie), Gun Vestman (Sarjakatu)

Åbo Akademi (Åbo, Vasa)

- Arbetsgruppen för studerandestöd i Vasa: Linda-Marie Evertson
- Arkivnämnden vid ÅA: Christina Flemming
- Kvalitetsarbetsgrupp: Christina Flemming
- Personalutbildningsarbetsgruppen vid ÅA i Vasa: Maria Byholm, varajäsen Christina Flemming
- Onsdagsmöten (förvaltningens, fakulteternas, fristående inrättningarnas och studentkårens ledande tjänstemän): Christina Flemming, Maria Byholm
- Utvärderingsgruppen vid DC/ÅA: Maria Byholm
- Virtualiseringsledningsgruppen vid ÅA: Maria Byholm

Vaasan korkeakoulukonsortion Coninfo-työryhmä: Ann-Sofie Källund (työvapaalla 2012, sijainen Jonna Hahto)

EduLab-neuvottelukunta: Maria Byholm, siht.; Vuokko Palonen (varalla Christina Flemming), Peter Ahlroos, Anu Ylitalo

Tritonian omat työryhmät

- Huvitoimikunta: Risto Autti, Linda-Marie Evertson, Jonna Hahto, Gun Vestman
- Johtokunta: henkilökunnan edustaja: Susanne Holmlund; varajäsen Sari Seitamaa-Svenss
- Johtoryhmä: Vuokko Palonen (pj), Marita Ahola, Christina Flemming, Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen; henkilöstön edustaja: Christian Nelson (varalla Vesa Perkiömäki)
- Laatutyöryhmä: Vuokko Palonen (pj), Marita Ahola, Christina Flemming, Ann-Sofie Källund, Christian Nelson, Suvipäivi Pöytälaakso-Koistinen, Maria Byholm

Ammattijärjestöt

Akava

- Akava Pohjanmaan työelämätyöryhmä: Marita Ahola, pj

Pardia

- YHL:n kirjastotoimikunta: Risto Autti, varajäsen Tarja Yli-Karhu
- Åbo Akademis personalförening, luottamusmies Isabel Johansson

Tapahtumat

Näyttely ”La Suisse plurielle” – Valokuvia maahanmuutosta Tritoniassa 30.3.-20.4.2012

Näyttelyn toteutti Vaasan yliopiston saksan kielen ja kirjallisuuden oppiaine yhteistyössä Sveitsin Helsingin suurlähetystön kanssa. Näyttelyn avasi Sveitsin suurlähettiläs Maurice Darier.

Esillä oli seuraavien sveitsiläisten valokuvaajien töitä: Ursula Markus, Edouard Rieben ja Pierre-Antoine Grisoni. He käsittelivät töissään maahanmuuttoa Sveitsiin, mutta pohtivat aihetta maailmanlaajuisenakin ilmiönä.

Ääni-installaatio ”Pikku pikku liten” 9.-10.11. Tritonia Yliopistonrannan virtuaaliaulassa.

Ruotsalaisen äänitaiteilija Girilal Baarsin ääni-installaatio leikitteli puhuttujen suomen ja suomenruotsin eroilla ja yhtäläisyyksillä.

Nordic Knowledge on the web (NKW), loppuseminaari 24.-25.11. Academill – Tritonia EduLab mukana järjestämässä

Henkilökunnan julkaisuja

Ahloos, Peter & Hahto, Jonna (2012), The e-Reader — an Educational or an Entertainment Tool? e-Readers in an Academic Setting. *Liber Quarterly* 21 (2), 249-261. Available online: <http://liber.library.uu.nl/index.php/lq/article/view/8023>.

Flemming, Christina (2012), A joint university library: vision and reality. *Library Management*, 33 (1), p. 95 – 103. www.emeraldinsight.com/0143-5124.htm

Palonen, Vuokko (2012), Turundamisest mobiiliteknologia rakendamiseni. Soome kelest tõlkinud Kristina Pai. Raamatukogu, 5/2012, s. 15-16.

Palonen, Vuokko & Blinnikka, Sirkku & Ohvo, Ulla & Parikka, Susanna (2013, hyväksytty julkaistavaksi 2012), Joint academic libraries in Finland: different models of integration. *Advances in Librarianship*, vol. 37.

Huom.: *Ilmestyy syyskuussa 2013.*